

Komiksas apie M. K. Čiurlionį

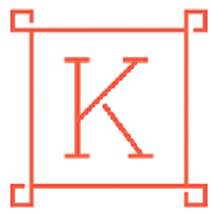
Kastukas ir Geniukas

nesustabdomi

Aistė Mišinytė ir Dalia Bieliūnaitė

VARĖNOS RAJONO SAVIVALDYBĖS
VIEŠOJI BIBLIOTEKA

LIETUVOS
KULTŪROS
TARYBA

VARĖNOS RAJONO SAVIVALDYBĖS
VIEŠOJI BIBLIOTEKA

© Aistė Mišinytė, tekstas, 2024

© Dalia Bieliūnaitė, iliustracijos ir maketas, 2024

© Išleido Varėnos rajono savivaldybės viešoji biblioteka, 2024

Bibliografinė informacija pateikiama Lietuvos integralios bibliotekų informacinės sistemos (LIBIS) portale ibiblioteka.lt

Redaktorė Neringa Butnoriūtė

Tiražas 1000 egz.

Spausdino „Petro ofsetas“

Leidinio sukūrimą ir leidimą parėmė

Lietuvos kultūros taryba ir Varėnos rajono savivaldybė.

ISBN 978-609-96398-1-9

Aistė Mišinytė, Dalia Bieliūnaitė

Kastukas ir Geniukas nesustabdomi

Komiksas apie M. K. Čiurlionį,
paremtas amžininkų prisiminimais

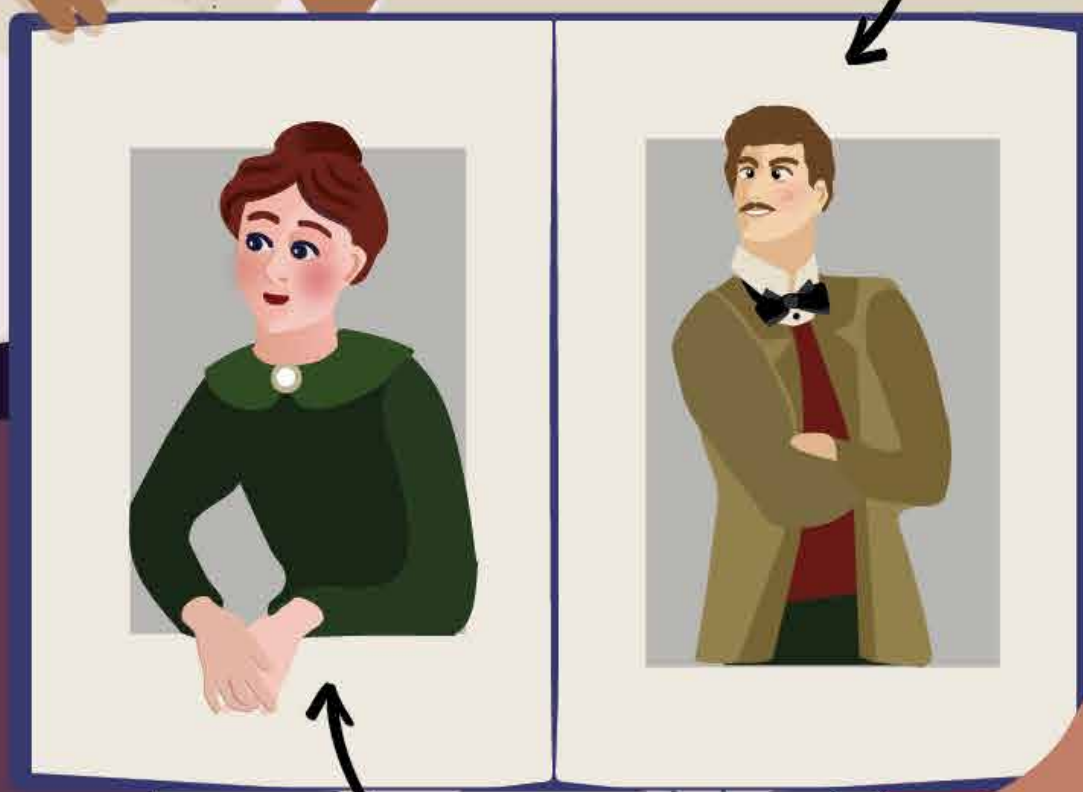
Varėna
2024

Mikalojaus Konstantino
Čiurlionio tėvas
Konstantinas

mama Adelė

sesutė Valerija
(Valė)

draugas kompozitorius
Eugeniusz
Morawski-Dąbrowa
(Geniukas)

Mikalojaus Konstantino
Čiurlionio draugė ir
jaunųjų menininkų globėja
Bronisława Wolman

Mikalojus Konstantinas
Čiurlionis (Kastukas,
Kostekas) – lietuvių
dailininkas, kompozitorius,
chorvedys, visų galų
meistras

Broli, o kada Geniukas
mus vėl aplankys?

Nežinau, Žvirbliuk. Kol Lietuva ir Lenkija
priklauso rusams, tol jis negali grįžti.

Bet kodėl?!

Gal prisėsk? Laukia ilga istorija.
Pameni, koks Geniukas drąsus?
Kaip jis vos nepalindo po
traukiniu, ieškodamas reikiamo
tono savo simfonijai?

sesutė Jadvyga
(Žvirbliukas)

Prieš kelerius metus...

Noriu kurti tokią
muziką, kuri gaustų
kaip gedulingas varpas
pasaulio laidotuvėse!
Supranti?

O jei pakviestum chora?

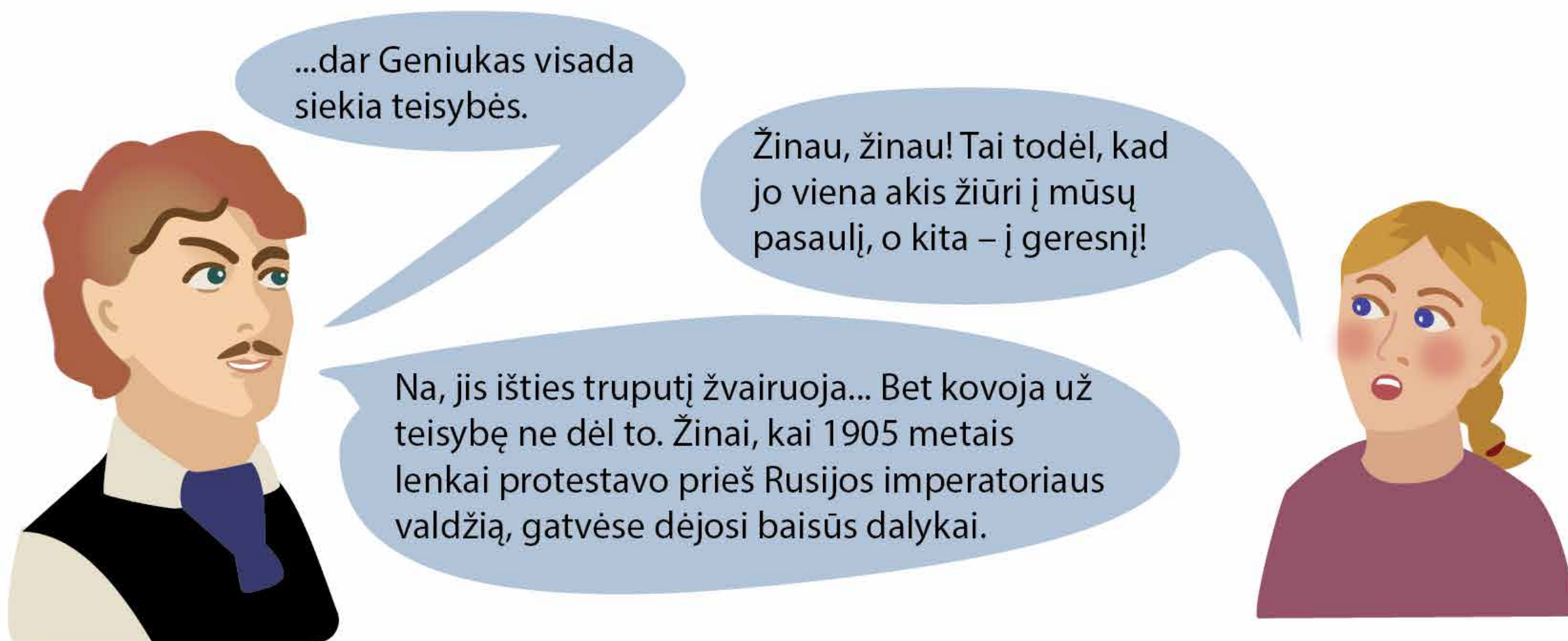
Ne, garsas turi
būti galingas
kaip...

...kaip atlekiantis traukinys!

Einam, paklausysim!

Ai! Kur mane tempi?

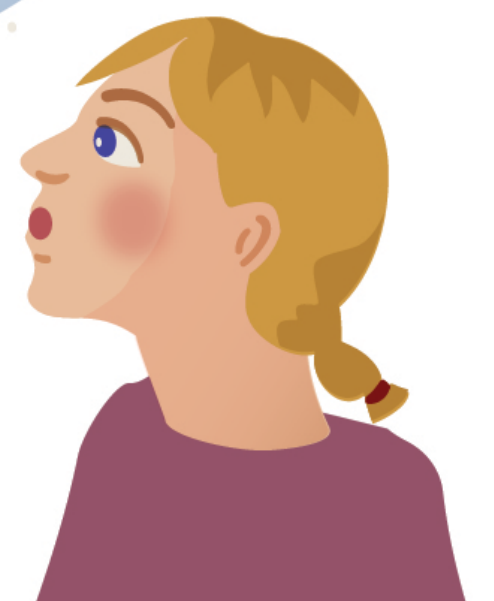

Geniukas norėjo visus apginti. Ypač tuos, kuriems imperijoje daugiausiai kliūva: paprastus darbininkus, žydus. Jis buvo pasiryžęs net už juos mirti.

Oi!

Tikrai, tikrai! 1905 metų gruodį mudu dar mokėmės tapybos. Mūsų mokytojas Kšyžanovskis sumanė išvežti dailininkus iš sukilusios Varšuvos. Deja, Ribiniškiuose buvo dar blogiau. Rusų paskirti valdininkai išsilakstė ir apylinkėse siautė visokie juodašimčiai. Žinai, tie, kurie myli imperatorių ir nekenčia kitataučių. Mūsų vos nenušovė...

Kaip tai? Papasakok!

1905 metų gruodis, Ribiniškiai

Draugai! Revoliucija
atsirito net čia. Rusų
valdininkai išsislapstė.

Dabar mes
patys sau
valdžia!

Tapybos
mokytojas
Kšyžanovskis

Teisingai! Tai kas stos
į savigynos būrį?

Aš!

Aš!

Aš!

Tada ginkluojamės!

Tik nemėginkit iš jų šaudyti!

Iš kur gavot ginklų?

Iš teatro.

O tu būsi
trimitininkas!

Tu-tūūū!

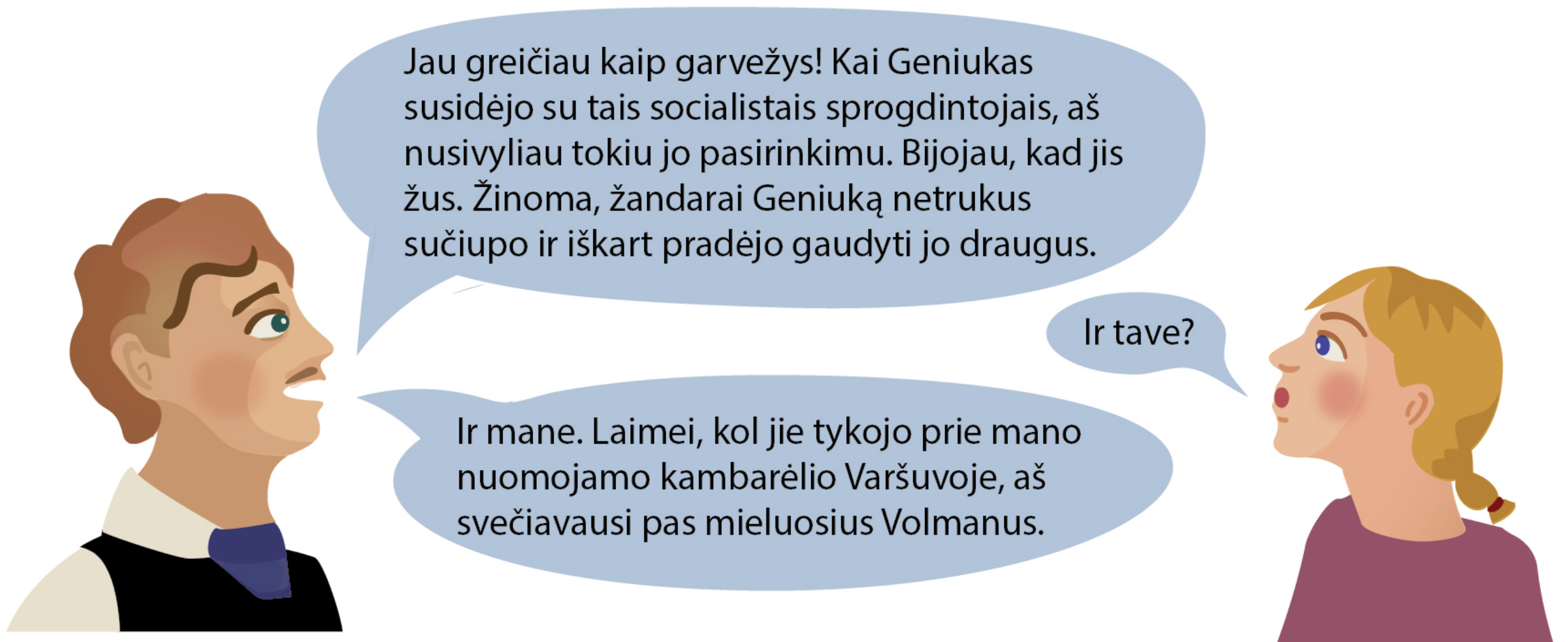

Oi, koks tas Geniukas šaunus!

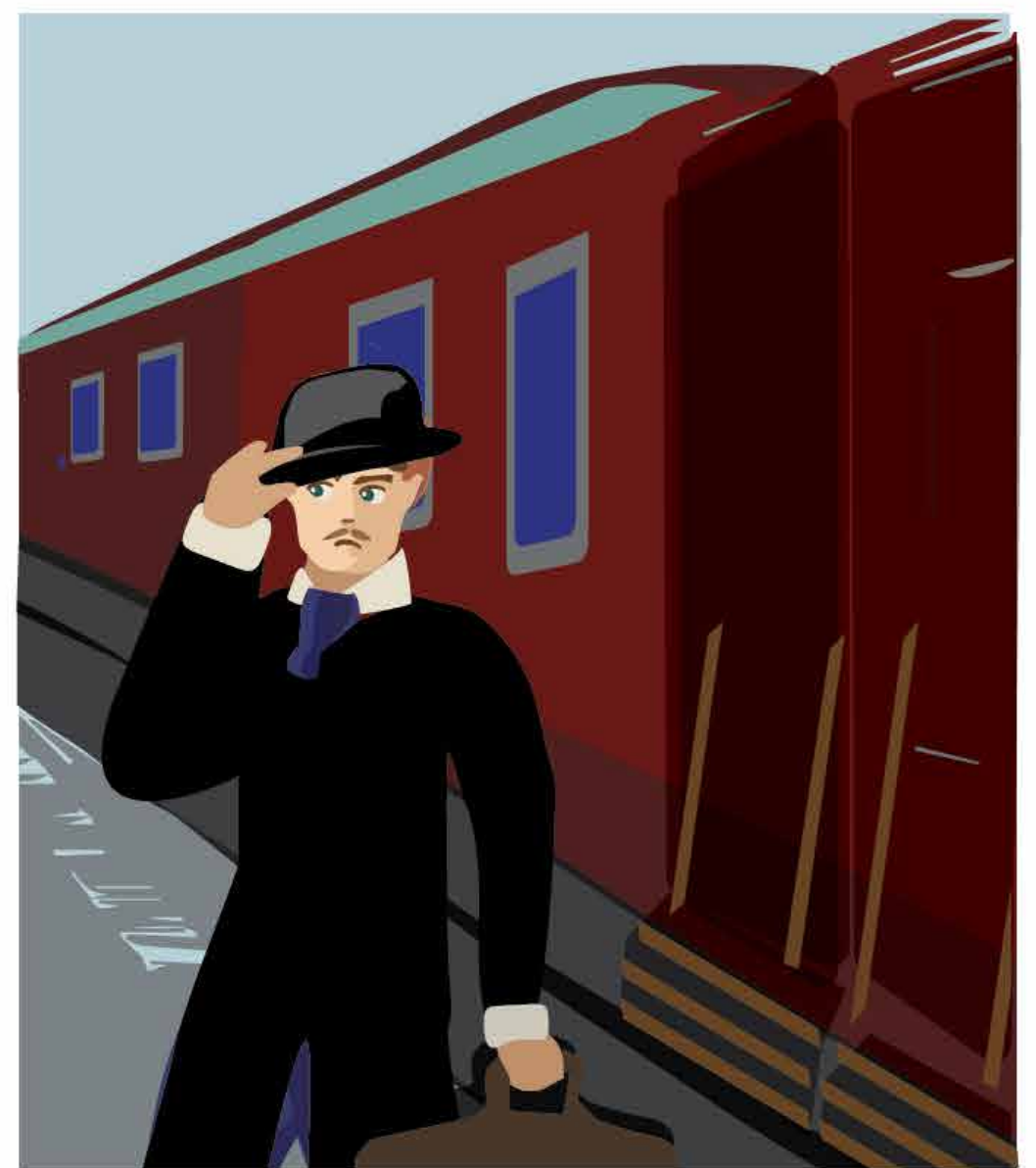
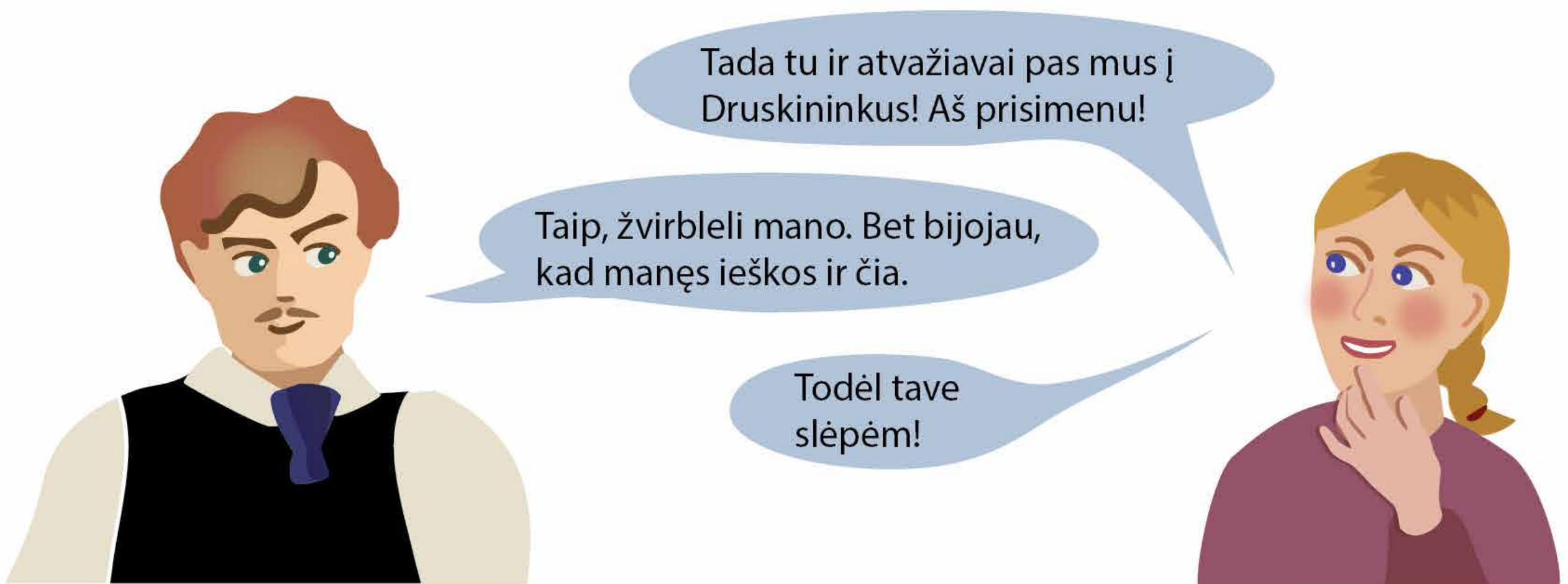
O taip! Atsidavęs, ištikimas ir nesustabdomas kaip...

Kaip tu!

Tai kaip ten
Varšuvoj?
Neapsivedei?

Gal ir būčiau vedęs, bet
mano broliukas Povilas
susimokė su Geniu ir mane
išgelbėjo. O buvo taip...

Nuomojomės mes
su broliu kambarį pas
tokią šeimą ir jų dukra
mane įsiziūrėjo...

1900 metų rudenį, Varšuva

Baisu! Jei
Konstantinas ves
tą pasipūtėlę,
visa jo muzika
nueis po velnių!

← Brolis
Povilas

Bet juk jis ruošėsi studijuoti Leipcige?

Miliausioji
neišleis! Ir
blogiausia, kad
gyvename pas
jos tėvus!

Tai ką darysim?

Aš jau dėl visko
sutariau! Išviliosiu brolių
iš buto, o tu atvaryk
vežimą. Tada mes...

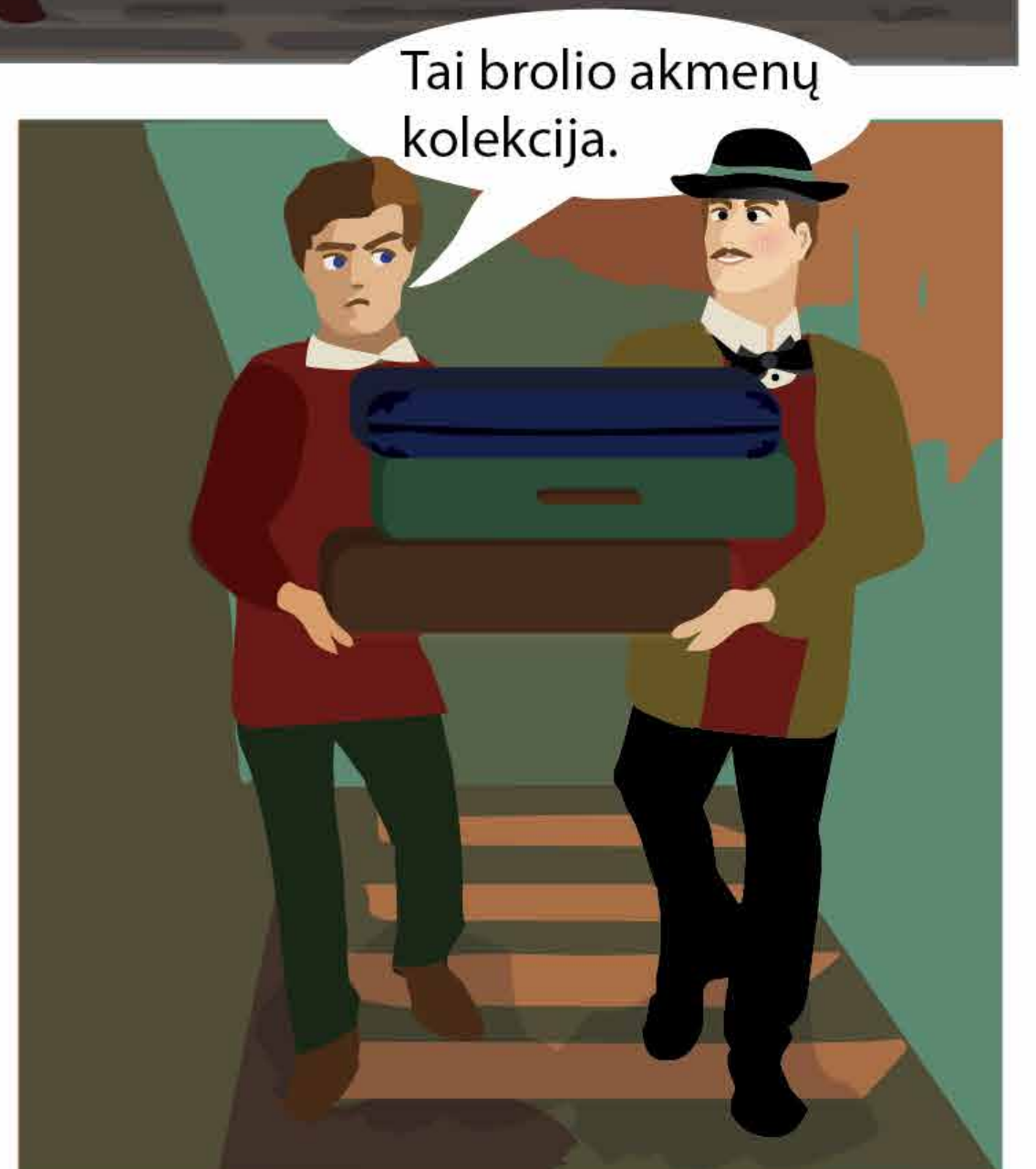

Po kurio laiko...

Sveikas,
broliuk! Ką čia
bimbini?

Hanono pratimus!
Sakei, jie atbukina?
O mane įkvepia!

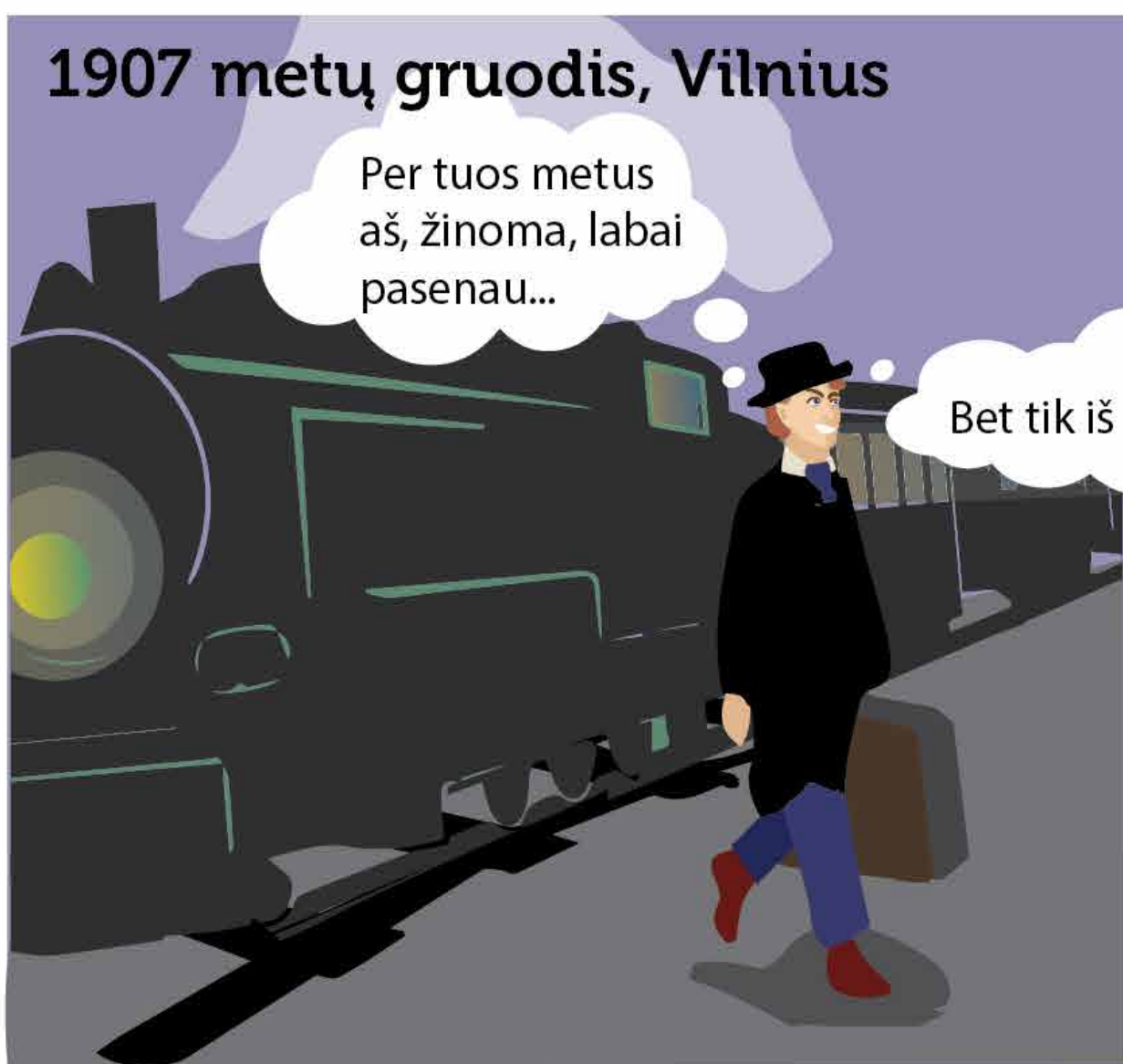
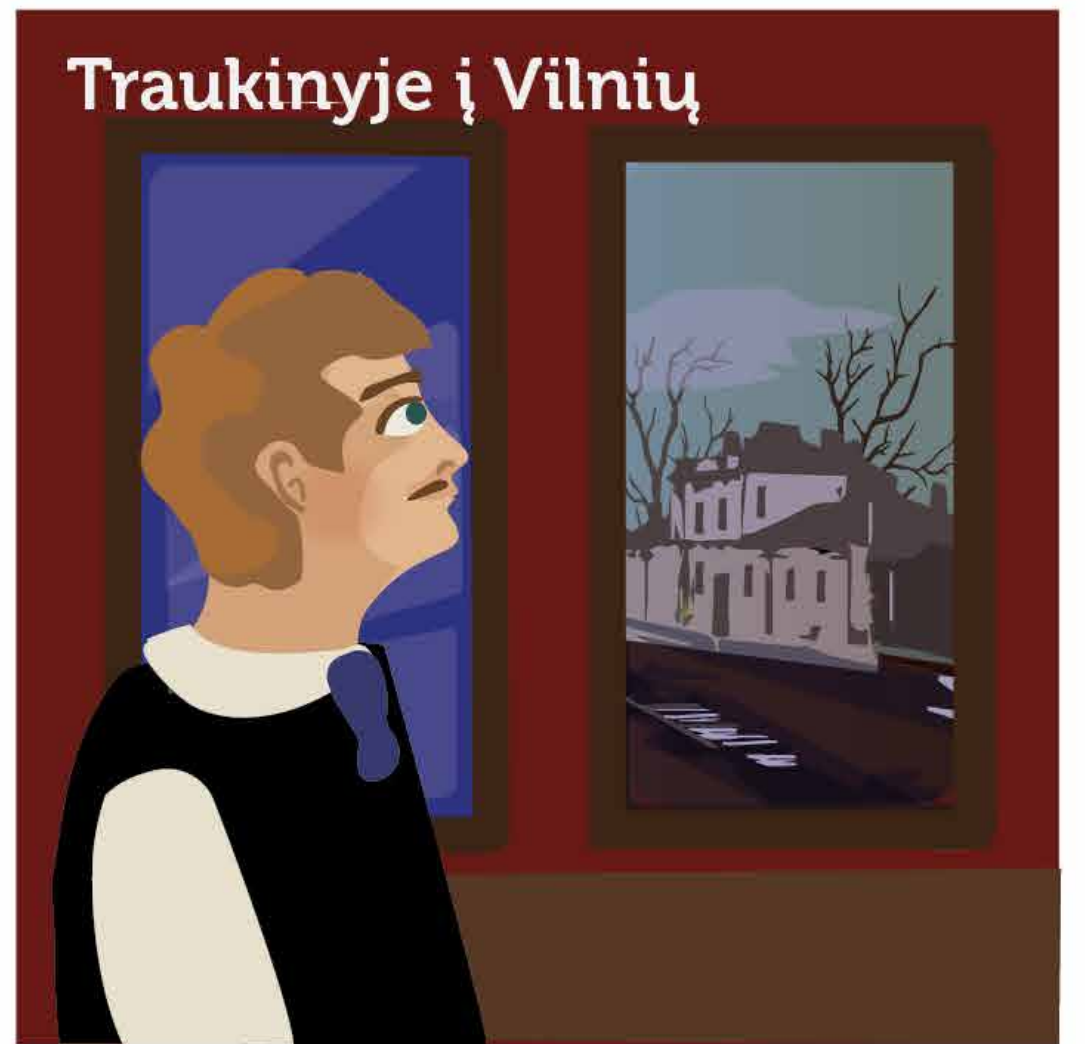

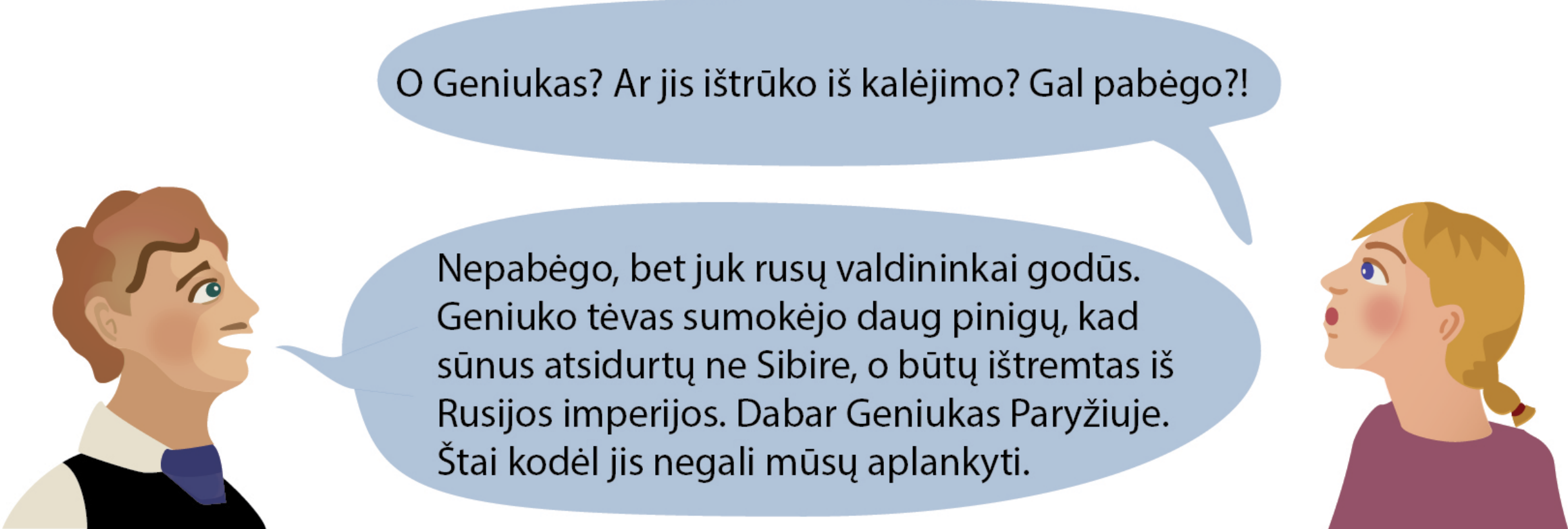

1907 metų lapkritis, Druskininkai

O Geniukas? Ar jis ištrūko iš kalėjimo? Gal pabėgo?!

Nepabėgo, bet juk rusų valdininkai godūs. Geniuko tėvas sumokėjo daug pinigų, kad sūnus atsidurtų ne Sibire, o būtų ištremtas iš Rusijos imperijos. Dabar Geniukas Paryžiuje. Štai kodėl jis negali mūsų aplankyti.

Kaip manai, ar dar jį pamatysime?

Tai žinoma! Nutapysiu daug paveikslų, parduosiu ir mes patys galėsime keliauti į Prancūziją!

Karr!

Mikalojus Konstantinas Čiurlionis daugiau nebesutiko Eugenijaus Moravskio. 1911 metais Čiurlionis mirė. Gedėdamas draugo, Moravskis jam paskyrė simfoninę poemą „Niekados“, sukurtą pagal Edgardo Allano Poe eilėraštį „Varnas“. Ši muzika primena tai paukščio krankimą, tai gedulingą varpų gausmą, kurio kadaise traukinių dundėjime ieškojo du jauni kompozitoriai.

Šiandien Čiurlionis – vienas iš garsiausių Lietuvos menininkų. Jo paveikslais žavimasi, o jo muzika skamba koncertų salėse. Moravskis netapo dailininku, bet jo muzikiniai kūriniai tarpukario Lenkijoje buvo labai mėgstami. Deja, didžioji jo kūrybos dalis sudegė per Antrąjį pasaulinį karą, todėl dabar Moravskis beveik pamirštas. Vis dėlto dviejų nesustabdomų bičiulių istorija net šiandien įkvepia siekti savo tikslo, ieškoti tiesos ir smalsiai dairytis po pasaulį.

Menininką geriau suprasi, jei pamatysi, koks pašėlęs jis buvo jaunystėje, kokius sunkius sprendimus jam tekdavo priimti, ką jis mylėjo ir ko siekė.

Mikalojus Konstantinas Čiurlionis (1875–1911) visą gyvenimą liko ištikimas draugams (net kai jie būdavo neteisūs!) ir gynė silpnesnius (net jei dėl to galėjo žūti). Apie tai prisiminimuose pasakoja jo amžininkai. Tai atskleidžia ir paties Čiurlionio laiškai. Iš tokių liudijimų ir išaugo šis komiksas apie žymiausią lietuvių menininką – Mikalojų Konstantiną Čiurlionį ir jo geriausią draugą lenkų kompozitorių Eugenijų Moravskį (Eugeniusz Morawski-Dąbrowa, 1876–1948).

9786099639819

